

Kræfter fra Bevillingsmyndigheden, fra Rigsdagen eller i alt Fald fra det Flertal, som Ministeriet havde paa sin Side, nedsatte Sagkyndige i og udenfor Rigsdagen, altsaa til Overveielse af disse Forhold, for at komme til en grundig Erkjendelse af, hvad der burde gjøres f. Ex. i Løbet af en Snes Aar, til Fremme af saadanne Formaal, i hvilken Orden og for hvilke aarlige Beløb, da er jeg overbevist om, at det baade vilde blive bedre, mindre bekosteligt og sikkert mere jævnt fremadskridende, end det vil blive ved disse stykkevisse Forlangender. Jeg har ikke kunnet overbevise mig om Rigtigheden af, at man saaledes udenvidere bevilger disse umaadelige Summer som til polyteknisk Anstalt, Kunstmuseet o. s. v., uden egentlig at have en samlet Overveielse i Forveien. Jeg har intet Haab om, at mit Forslag, der jo ikke betyder Andet end en Udsættelse, for at man kan overveie de Momenter, der ere fremdragne her i Salen og andetsteds, skulde blive vedtaget ligeoverfor denne kulturministerielle Strømning, som nu er saa overveieende her i Folkethinget, og som giver sig Udslag paa enkelte Punkter hjt og her. Men ved at optage Forslaget har jeg dog naaet min Hensigt, nemlig at der skulde finde en Afstemning Sted over dette Punkt her i Thinget.

Ordføreren (H. v. Steen-Ledeborg): Jeg skal ikke forlænge denne Debat, men jeg antager, at det har været til Oplysning og Nytte, at denne Forhandling, som har fundet Sted, er bleven ført, idet det derigennem er blevet end yderligere klart, hvad der ligger bag ved, hvad jeg vil kalde den militaristisk-reaktionære Politik. Det var gennem de tidligere Forhandlinger her i Salen tydeligt nok, at man maatte opgive Haabet om virkelige økonomiske Reforme, der koste Penge, hvis man vil fastholde den nuværende Politik, den, der hidtil er ført. Men det er i Dag blevet klart, at ikke blot den materielle Udvikling, men ogsaa den aandelige bliver der slaaet en Streg over til Bedste for denne Politik. Det er jo en Ting, som ikke har kunnet undre mig, thi hvad Nytte eller Gavn har et saadant Parti af, at der bliver Kunstmuseer, Museer og andre offentlige Samlinger ere jo væsentligst — jeg bortser fra den Nytte, de gjøre som Skoler for Kunsten — for den store civile, ubemidlede Befolkning. Den rige Del af Befolkningen reiser udenlands og ser meget bedre Kunstgæder, end det er muligt at skaffe dem Udgang til her i Landet, eller den har selv Kunstværker paa sine Vægge og gider ikke gaa paa Museer. Det er for den store

ubemidlede, civile Befolkning, at saadanne ere af den største Betydning. Det er det Samme som et godt Theater, gode Skoler og gode høiere Dannelsesanstalter, det staar Alt sammen i samme Række. Det er ogsaa derfor, at det fra Venstres Side har været en Bestræbelse gennem en Aarsrække at søge at faae udvidet denne særlige kjøbenhavnske Samling til Provindserne. Man har støttet de Bestræbelser, der ere fremkomne Landet over for at faae oprettet Museer, og man har givet Bevillinger til Indkjøb af Malerier, Billedhuggerarbejder og andre for Oplysningen nyttige Gjenstande. Denne Bestræbelse er lykkedes i høj Grad, idet der jo gennemgaaende i alle større Kjøbstæder er kommet saadanne Museer. Den Bevilling, man i Aar har givet paa 30,000 Kr. til Indkjøb til Samlinger, har ikke alene Betydning for vore Kunstnere, der naturligvis i et saa lille Land som vort væsentlig ere henviste til Statshjælp og Opmuntringer fra Statens Side, men ogsaa for Provinds-samlingerne, der derved ville blive delagtige i de Kunstværker, som ellers vilde blive samlede i Kjøbenhavn. Jeg siger derfor, at det er ganske begrundeligt, at det for de Herrer, hvis Tanker ere saa storpolitiske, og hvis Interesser ere saa ubelukkende militaristiske, ikke kan have nogen Interesse. Jeg tror imidlertid, det er rigtigt, at det er kommet frem saa klart og tydeligt, at det kan ses, hvad det dreier sig om, at det ikke alene gjælder det økonomiske Fremskridt, thi det kunde jo betegnes som raa Materialisme, men at det overhovedet gjælder al civil Udvikling; økonomisk Fremskridt og Dannelse. Det er ikke længe siden, at et æret Medlem viste mig Udtalelser, som det er mærkeligt at se ere faldne for et Par Aar tilbage eller maaste rettere for en Snes Aar tilbage fra et Medlem af det nuværende Høire, som dengang holdt en Tordentale til Oppositionen, hvori han udviklede, at det at bevilge til Theatre, Samlinger og saadanne Ting havde stor symbolisk Betydning. Det viste, at et lille Folk satte sit Haab til aandelig Dygtighed og Fremskridt i Civilisation og ikke offrede sine Penge paa Ting, som ellers for store Nationer kunne være nyttige nok, men som ikke passe for et lille Folk, til militære Forstærkninger. Ja, det var dengang, og, hvad der maaste vil interessere det ærede Medlem her lige overfor, der i Dag saa varmt førte Ordet (Høje), den, der udtalte dette var det daværende Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgtreds, nuværende Amtmand i Holbæk, Kammerherre Ville. Han udtalte dengang, at det netop var Militarismen, man skulde vogte sig for, og